
Melding av foretakssammenslutning

NERGÅRD AS

ERVERV AV KONTROLL OVER

AKSEL HANSEN AS

OG

AKSEL HANSEN EIENDOM AS

25. september 2018

OFFENTLIG VERSJON

1 KONTAKTINFORMASJON

1.1 Foretak som erverver kontroll

Navn: Nergård AS
Org.nr.: 965 618 910
Postadresse: Postboks 613, 9256 Tromsø

1.2 Representant

Navn: Wikborg Rein Advokatfirma AS
Kontaktperson: Advokatfullmektig Elin Gildberg Opheim
Postadresse: Postboks 1233 Sentrum, 5811 Bergen
Telefonnummer: +47 481 39 096
E-post: ego@wr.no
Ansvarlig advokat: Grunde Bruland

1.3 Andre involverte foretak

Navn: Aksel Hansen AS
Org. nr.: 976 907 396
Postadresse: 9386 Senjahopen

Navn: Aksel Hansen Eiendom AS
Org. nr.: 976 907 469
Postadresse: 9386 Senjahopen

Navn: Berg Fiskeriselskap AS
Org. nr.: 917 961 271
Postadresse: c/o Aksel Hansen AS, 9386 Senjahopen

2 BESKRIVELSE AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

2.1 Oversikt over transaksjonen

Meldingen gjelder Nergård AS ("**Nergård**") sitt erverv av kontroll i Aksel Hansen AS ("**Aksel Hansen**") og Aksel Hansen Eiendom AS ("**Aksel Hansen Eiendom**"). Avtalene inngått mellom Nergård og Aksel Hansen Holding AS ("**Aksel Hansen Holding**") innebærer at partenes selskaper innen foredling av pelagisk og hvitfisk slås sammen, med det formål [REDACTED].

Foretakssammenslutningen er planlagt gjennomført ved at Nergård erverver 100 prosent av aksjene i Aksel Hansen og Aksel Hansen Eiendom fra Aksel Hansen Holding. Aksel Hansen og Aksel Hansen Eiendom integreres deretter i et nyetablert aksjeselskap ("**NewCo**") [REDACTED].

Vederlaget for Aksel Hansen og Aksel Hansen Eiendom skjer [REDACTED]. Etter gjennomføringen av aksjekjøpsavtalen vil Nergård eie 87,5 prosent av aksjene i NewCo, mens Aksel Hansen Holding eier 12,5 prosent. Nergård overtar dermed enekontroll i Aksel Hansen og Aksel Hansen Eiendom, og det foreligger en foretakssammenslutning etter konkurranseloven § 17 første ledd.

Nergård har videre inngått avtale om erverv av 40 prosent av aksjene i Berg Fiskeriselskap AS fra Aksel Hansen Holding, med [REDACTED]. JAH Finanser AS eier den resterende aksjekapitalen på [REDACTED] prosent, og utøver enekontroll over selskapet. Ervervet av aksjer i Berg Fiskeriselskap utgjør derfor ingen foretakssammenslutning i konkurranselovens forstand.

Aksjekjøpsavtalen med vedlegg, samt addendum (som per tidspunktet for meldingen er til signering hos Aksel Hansen Holding), er inntatt som

Bilag 1 Avtale om kjøp av aksjer i Aksel Hansen AS og Aksel Hansen Eiendom AS med vedlegg, datert 30. juli 2018 og addendum, datert 20. september 2018

2.2 **Jurisdiksjon**

Gjennomføringen av foretakssammenslutningen er betinget av Konkurransetilsynets godkjenning. Ervervet av aksjer i Berg Fiskeriselskap er meldepliktig til Fiskeridirektoratet. Foretakssammenslutningen er ikke meldepliktig til andre konkurransemyndigheter.

2.3 **Oppsummering**

Nergård er et norsk sjømatkonsern med virksomhet innen fangst, foredling og salg av villfanget pelagisk og hvitfisk. Pelagisk fisk omfatter fiskearter som hovedsakelig lever i de frie vannmassene, blant annet sild, makrell, kolmule og lodde. Hvitfisk omfatter på sin side kystnære fiskearter og bunnfisk, blant annet torsk, sei og hyse. Hovedtyngden av Nergårds virksomhet ligger i Nordland, Troms og Finnmark. Nergård inngår i Norsk Sjømat-konsernet som driver oppdrett, foredling og salg av laks og ørret.

Aksel Hansen driver med kjøp, foredling og salg av hvitfisk i Senjahopen i Troms. Når det gjelder foredling er Aksel Hansen kun aktiv innen primærprosessering av hvitfisk, nærmere bestemt sløying av fersk fisk og produksjon av saltfisk. Aksel Hansen hadde i 2017 en helt begrenset omsetning på kun 113 millioner kroner.

På et overordnet nivå må det etter melderens oppfatning skilles mellom hovedkategoriene av sjømat som har ulike karakteristika: hvitfisk, pelagisk fisk, laksefisk og skalldyr. Hvitfisk karakteriseres av mild smak, hvitt kjøtt og lavt fettinnhold, mens pelagisk fisk og laksefisk karakteriseres av et høyt fettinnhold og derav tydeligere smak. Fiskekategoriene anses derfor ikke som substitutter av konsumentene. Meldingen vil i det videre fokusere på hvitfisk siden det kun er i dette markedet at Norsk Sjømat og Aksel Hansen har overlappende virksomhet.

Videre må det i tråd med EU-kommisjonens praksis skilles mellom primær- og sekundærprosessering av fisk, også for hvitfisk. Slik melder forstår det inngår sløying, filetering og produksjon av klippfisk, saltfisk og tørrfisk (konvensjonelle produkter) i primærprosessering. Dette er produksjon av produkter

som skjer i nær sammenheng med mottaket av fisk fra fiskeflåten. Sekundærprosessering består av ulike former for verdiøkende behandling, for eksempel innpakning beregnet på forbrukere. Hvitfiskproduktene fra Norge og andre fiskerinasjoner og primærprosesserere omsettes både i EØS og andre deler av verden. Melder anser derfor at det relevante markedet minst dekker hele EØS.

Nergård og Aksel Hansen har etter dette en begrenset overlapp innen primærprosessering av hvitfisk. Melder anslår at partenes samlede markedsandeler vil bli under 10 prosent i et EØS-vidt marked for primærprosessert hvitfisk, og det kan derfor utelukkes at foretakssammenslutningen kan ha konkurransebegrensende virkninger. Heller ikke hvor markedet brytes ned på ulike fiskesorter og former for primærprosessering får partene markedsandeler som tilsier at foretakssammenslutningen kan ha konkurransebegrensende virkninger.

Videre vil Nergård og Aksel Hansen etter en eventuell sammenslåing fortsatt være utsatt for effektiv konkurranse fra en rekke store konkurrenter aktive både i EØS og Norge. Markedet er lite konsentrert og er preget av relativt lave ekspansjons- og etableringshindringer. Av samme grunn utøver også mindre aktører og potensielle konkurrenter et betydelig konkurransepress.

Endelig møter Nergård og Aksel Hansen betydelig kjøpermakt fra sekundærprosesserere, importører, innkjøpssammenslutninger og dagligvarehandlere. Nergård og Aksel Hansens kunder er store og profesjonelle med god mulighet til å holde ulike aktører opp mot hverandre.

Grunnet partenes lave samlede markedsandeler foreligger det ingen horisontalt eller vertikalt berørte markeder etter konkurranseloven § 18 a første ledd bokstav e og f. Likevel er det gitt en omfattende beskrivelse av markedet for primærprosessert hvitfisk i EØS. Det er melder oppfatning at denne meldingen både tilfredsstillende til kravene til melding, jf. konkurranseloven § 18 a, og kravene til forenklet melding, jf. forskrift om melding av foretakssammenslutninger mv. § 3 andre ledd.

3 DE INVOLVERTE FORETAK

3.1 Norsk Sjømat Holding AS

Norsk Sjømat Holding AS ("**Norsk Sjømat Holding**") ble stiftet i 2003 med formål om å eie og delta i selskap som driver med produksjon og foredling av fiskeprodukter. Selskapets kontor ligger i Stranda kommune i Møre og Romsdal. Foruten for morselskapet består Norsk Sjømat Holding av følgende kontrollerte datterselskaper:

- **Norsk Sjømat AS**, driver med videreforedling av laks og ørret. Hovedmarkedene er Norge, Europa, USA og Asia. Selskapets produksjon og salg er beliggende i Stranda kommune i Møre og Romsdal. Omsetningen i 2017 var 746 millioner kroner.
- **Norsk Sjømat Oppdrett AS**, driver oppdrett og foredling av laks og sjøørret. Selskapet eier en oppdrettskonsesjon som er samlokalisert med Salmar Farming AS. Norsk Sjømat Oppdrett AS driver sin virksomhet i Stranda kommune. Omsetningen i 2017 var 51 millioner kroner.
- **Storm Company AS**, markedsfører laks og lakseprodukter fra selskapets kontor i Stranda kommune. Datterselskapet Storm Seafood Inc., beliggende i Connecticut i USA, ivaretar salgsoppfølging i USA, som er selskapets største marked. Omsetningen i 2016 var 178 millioner kroner.

- **Vital Seafood AS**, driver produksjon av lakseolje og laksemel av slo og avskjær fra slakteri og foredlingsindustrien. Selskapet driver sin virksomhet fra Stranda kommune. Omsetningen i 2017 var 53 millioner kroner.
- **Fjorden Industribygg AS**, er datterselskap av Vital Seafood og eier lokalene som Vital Seafood AS driver sin virksomhet fra. Omsetningen i 2017 var 312 000 kroner.
- **Vital Rørvik AS**, produserer lakseolje, laksemel og andre produkter med fersk lakseslo og lakseavskjær som råvare. Fabrikken ligger i Stakkskåret i Vikna kommune. Omsetningen i 2017 var 53 millioner kroner.
- **Nergård AS**, eies med 60,1 prosent av Norsk Sjømat Holding gjennom datterselskapet Bollagrunn AS. Norsk Sjømat Holding utøver dermed kontroll over Nergård AS inkludert datterselskaper (omtalt samlet som "**Nergård-konsernet**"). En nærmere beskrivelse av Nergård-konsernet følger nedenfor.

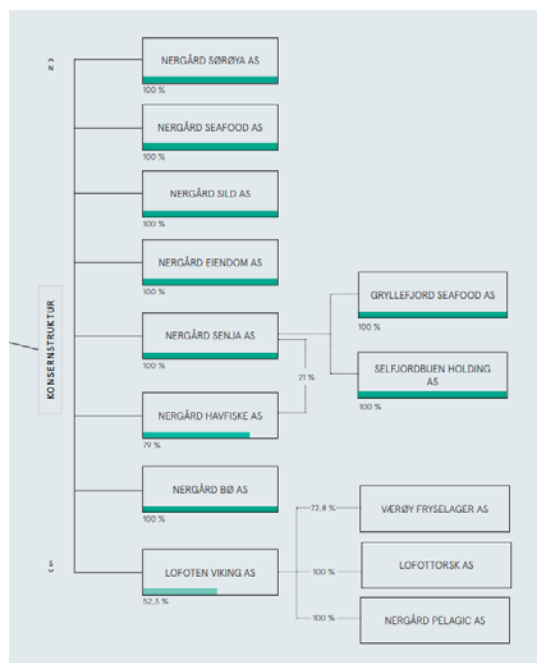
Norsk Sjømat Holding, inkludert samtlige datterselskaper, hadde i 2017 en samlet omsetning på 2 626 millioner kroner. Mer informasjon om Norsk Sjømat finnes på www.norsksjomat.no.

3.2 Nergård AS

3.2.1 Konsernstruktur

Kjøper Nergård AS er morselskap i Nergård-konsernet, som er et integrert sjømatkonsern innenfor fangst, foredling og salg av villfanget pelagisk og hvitfisk. Konsernet har sin hovedvirksomhet i Nordland, Troms og Finnmark. Figur 1 gir oversikt over konsernstrukturen i Nergård-konsernet.

Figur 1 Konsernstruktur Nergård-konsernet

Gjennom Nergård Havfiske AS eier konsernet fem trålere med havfiskekvoter innen torsk, hyse og sei N62 grader. I tillegg har Nergård eierinteresser i kystfartøy med rettigheter innen hvitfisk. Nergård får gjennom eierskap i fangstleddet tilført råstoff til konsernets foredlingsledd og tar del i verdiskapningen som skjer i flåteleddet.

Innen foredling eier Nergård helt eller delvis syv selskaper med industriaktivitet i 12 lokalsamfunn langs kysten. Tre av selskapene driver foredling av hvitfisk, ett foredling av pelagisk fisk, mens ett er kombinert hvitfisk og pelagisk anlegg.

Nergård-konsernet sysselsatte i 2017 totalt 394 årsverk fordelt på 150 i flåteleddet, 224 i foredlingsindustrien og 20 innen salg og administrasjon. Konsernets hovedkontor ligger i Tromsø. Omsetningen i konsernet var cirka 2 707 millioner kroner til sammen.

Nergård er medlem av bransjeorganisasjonene Sjømat Norge og Fiskebåt.

Mer informasjon om Nergård-konsernet finnes på www.nergard.no/nb/om-oss.

3.2.2 Fangst

Nergård eier gjennom Nergård Havfiske fem trålere med totalt 13,09 kvotefaktorer for torsk og hyse, og 14,74 kvotefaktorer for sei. Selskapet har i dag fire operative frysetrålere og en kombinasjonsbåt under bygging. Det betyr at fisken fryses om bord like etter fangst, og selges i markedet eller benyttes som råstoff i egne industrianlegg. I tillegg kommer fangst av reker.

Når det gjelder øvrige Nergård-selskapers kjøp av hvitfisk råstoff fordeler dette seg med ■■■ prosent fra egen trålflåte og ■■■ prosent fra kystflåten. Omsetningen i 2017 var omtrent 504 millioner kroner i fangstleddet.

3.2.3 Produksjon pelagisk

Nergård kjøper og foredler pelagisk fisk – i første rekke sild og lodde, men også betydelige volum av makrell de siste årene. Konsernet har to pelagiske anlegg: Nergård Sild AS i Senjahopen og Lofoten Viking AS på Værøy. Nergård Sild AS er heleid datterselskap av Nergård, mens Lofoten Viking AS eies med 52,47 prosent.

Nergård kjøpte forutgående år ■■■ tonn pelagiske råvarer (rund vekt), herunder ■■■ tonn NVG-Sild, ■■■ tonn makrell og ■■■ tonn lodde. Omsetningen innen produksjon av pelagisk var omtrent ■■■ millioner kroner i 2017.

3.2.4 Produksjon av hvitfisk

Innenfor hvitfisk er Nergårds hovedprodukter klippfisk, saltfisk, tørrfisk samt hodekappet og sløyd fersk fisk, og selskapet driver i hovedsak med primærprosessering. Nergård eier flere selskaper som driver med produksjon basert på råstoff fra hvitfisk. Hvitfiskselskapene i konsernet er som følger:

- **Nergård Sørøya AS**, heleid av Nergård. Selskapets viktige fabrikk ligger i Breivikbotn på Sørøya i Vest-Finnmark, men det disponerer også mottak og anlegg i Hasvik på samme øy. Hovedråstoffet er torsk og sei, og produksjonen er konsentrert om saltfisk, tørrfisk og

ferskfisk. Nergård Sørøya har også levendelagring av torsk.

- **Nergård Senja AS**, heleid av Nergård. Selskapet har fabrikker i Gryllefjord, Senjahopen og Grunnfarnes på Senja. Selskapets hovedråstoff er torsk, sei, hyse og blåkveite. Av torsk produserer Nergård Senja klippfisk og ferskfisk, og av hyse produserer det filet og ferskfisk. Blåkveite blir i hovedsak rundfrost. I tillegg har Nergård Senja levendelagring av torsk.
- **Nergård Bø AS**, heleid av Nergård. Selskapet har fabrikk ved Steinesjøen og mottak i Lofoten. Produksjonen er saltfisk og fersk hvitfisk.
- **Lofoten Viking AS** er en kombinert pelagisk- og hvitfiskfabrikk. Lofoten Viking har vesentlig produksjon av tørrfisk for det italienske markedet, og produserer også tørrfisk av andre fiskeslag enn skrei, som hyse og sei. Ellers har Lofoten Viking en del produksjon av ferskfisk.

Nergård kjøpte forutgående år [redacted] tonn hvitfisk råstoff (rund vekt), herunder [redacted] tonn torsk, [redacted] tonn sei, [redacted] tonn hyse og [redacted] tonn annen hvit fisk.

Nergård omsetning innen hvitfisk var i 2017 cirka 1 140 millioner kroner. Inntektene ble i all hovedsak generert innen primærprosessering og omtrent [redacted] prosent stammer fra salg til EØS.

3.3 Aksel Hansen AS og Aksel Hansen Eiendom AS

Aksel Hansen driver med kjøp, foredling og salg av hvitfisk fra Senjahopen i Troms fylke. Selskapet produserer saltfisk og ferskfisk, og er utelukkende aktiv innen primærprosessering av hvitfisk. I tillegg til salg av egenprodusert hvitfisk selger selskapet primærprosessert hvitfisk kjøpt fra en annen produsent. Aksel Hansen hadde i 2017 en omsetning på 113 millioner kroner.

Aksel Hansen Eiendom eier eiendommene gnr. 2, bnr. 23, 71 og 237 samt gnr. 2, bnr. 211 med påstående bygninger og anlegg i Berg kommune, som benyttes i driften til Aksel Hansen. Aksel Hansen Eiendom hadde i 2017 en omsetning på cirka 5 millioner kroner.

Aksel Hansen er medlem av bransjeorganisasjonen Sjømat Norge.

3.4 Berg Fiskeriselskap AS

Berg Fiskeriselskap AS er et rederi som eier og drifter fiskebåter innen kystfiskeflåten fra Senjahopen. Rederiets kystfiskeflåte består av ni fartøy med totalt 132,741 kvotefaktorer innen sei og torsk, noe som tilsvarer cirka 7 000-8 000 tonn. Til sammenligning er totalkvotene for sei og torsk hhv. 162 088 og 349 000 tonn.

Berg Fiskeriselskap AS er både forut for og etter foretakssammenslutningen endelig kontrollert av Johan Arild Hansen gjennom JAH Finans AS. Hansen utøvet forut for foretakssammenslutningen felleskontroll over Aksel Hansen gjennom sitt eierskap i Aksel Hansen Holding. Nergård vil gjennom ervervet av 40 prosent av aksjene i Berg Fiskeriselskap AS ikke oppnå enekontroll eller felleskontroll i konkurranselovens forstand. Således er det ingen horisontal overlapp mellom partene innen fangst.

Berg Fiskeriselskap AS hadde i 2017 en samlet omsetning på 48 millioner kroner.

4 OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT

Nedenfor følger en oversikt over partenes omsetning og driftsresultat i 2017. I tallene for Norsk Sjømat Holding inngår også selskapene i Nergård-konsernet.

Tabell 1 Partenes omsetning og driftsresultat i 2017

Involverte foretak	Omsetning (MNOK)	Driftsresultat (MNOK)
Norsk Sjømat Holding (konsernet) ¹	2 626	161
Nergård (konsernet)	2 707	201
Aksel Hansen	113	22
Aksel Hansen Eiendom	5	2

5 RELEVANTE MARKEDER

5.1 Innledning

Nergård og Aksel Hansen har overlappende virksomhet innen produksjon av hvitfisk. Etter Nergårds oppfatning utgjør hvitfiskprodukter et separat produktmarked avgrenset fra andre hovedkategorier av sjømat, herunder pelagisk fisk, laksefisk og skalldyr. Aksel Hansen har kun virksomhet innen hvitfisk. Øvrige hovedkategorier av sjømat vil derfor ikke behandles ytterligere i det følgende.

Hvitfisk referer til forskjellige typer spiselig kystnær fisk og bunnfisk som vanligvis lever i kaldt sjøvann. Fisken er kjennetegnet ved sitt hvite og oljefrie kjøtt og milde smak, som skiller den fra fetere pelagisk fisk og laksefisk. Til menneskelig konsum brukes hovedsakelig hvitfiskartene lysing, torsk, hyse og sei. I tillegg kommer en rekke andre norske og globale hvitfiskarter, herunder flatfisk, kveite og havabbor. En betydelig andel av hvitfisken er villfanget, særlig dersom en ser på norske fiskearter.

Produksjonen av hvitfisk til menneskelig konsum kan oppsummeres i følgende produksjonstrinn. For en nærmere beskrivelse av det norske kvotesystemet og verdikjeden viser Nergård til Lerøy Seafood Group ASAs melding om oppkjøp av Havfisk ASA og Norway Seafoods Group AS (Konkurransetilsynets sak 2016/292).

Tabell 2 Oversikt over produksjonstrinn

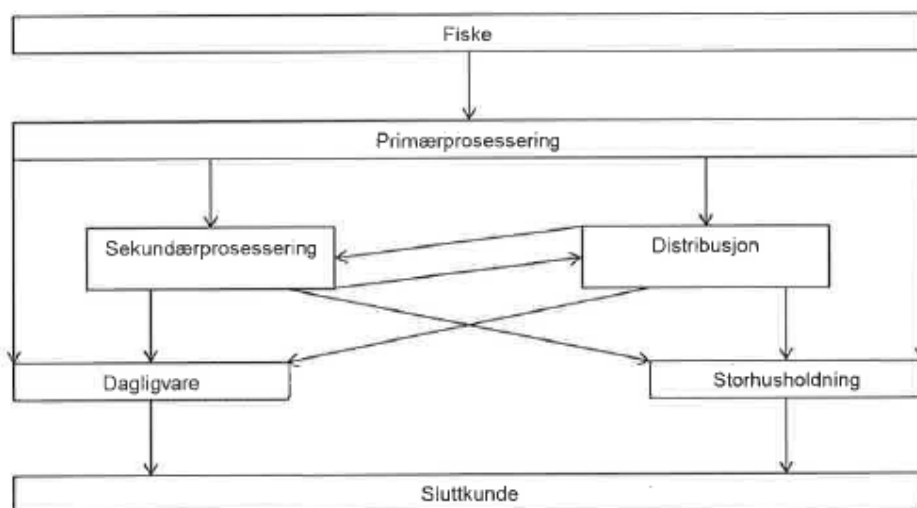
Produksjonstrinn	Beskrivelse
Fiske	Fiske av hvitfisk foregår under regulerte kvotesystemer. Landingen leveres til mottaksanlegg, og videreselges utelukkende gjennom fiskesalgslag.
Primærprosessering	Sortering, filetering, dypfrysing og pakking foregår ved primærprosesseringsanlegg på land eller i skip. Omfatter også de konvensjonelle produktene saltfisk, tørrfisk og klippfisk. Fersk, dypfrost og konvensjonell fisk selges til dagligvare, storhusholdning, tradere og sekundærprosesserere.

¹ Årsaken til at konsernomsetningen for Norsk Sjømat Holding er lavere enn omsetningen i Nergård, skyldes at Nergård ikke er konsolidert i hele regnskapsåret 2017.

Sekundærprosessering	Videreprosessering av fisk til forskjellige forbruksvarer. Forskjellige verdiøkende tjenester som forbrukerinnpakking, marinerings, med videre. Selges til dagligvare, storhusholdning og tradere.
Salg til sluttkunden	Distribusjon og salg av forskjellige fiskeprodukter til sluttkunden gjennom dagligvare og storhusholdning. Inkluderer både primær- og sekundærprosessert hvitfisk.

I sak M.6850 *Marine Harvest/Morpol* (avsnitt 16) og *Lerøy/Havfisk/Norway Seafoods Group* ble verdikjeden illustrert på følgende måte. Det kan i verdikjeden nedenfor legges til at det også skjer produksjon av hvitfisk gjennom oppdrett i tillegg til fiske.

Figur 2 Verdikjede for produksjon av hvitfiskprodukter

5.2 Relevant produktmarked

Melder anser det relevante produktmarkedet for denne meldingens formål å bestå av primærprosessert hvitfisk. Markedet må avgrenses mot de tre andre hovedkategoriene av sjømat, pelagisk fisk, laksefisk og skalldyr, grunnet betydelige forskjeller i produktenes egenskaper i konsum og produksjon.

Hvitfisk karakteriseres av sitt hvite kjøtt, milde smak og lave fettinnhold. Pelagisk fisk og laksefisk har begge et høyere fettinnhold, annen farge og en kraftigere smak. Skalldyr karakteriseres av sitt ytre skjelett og har en annen smak og konsistens, samt et annet forbruksmønster. De fire hovedkategoriene av fisk og sjømat utgjør ikke substitutter fra et etterspørselsperspektiv.

EU-kommisjonen har i tidligere praksis operert med et tilsvarende skille mellom hovedkategorier av fisk og sjømat. I M.6850 *Marine Harvest/Morpol* ble det relevante markedet avgrenset til laks (avsnitt 68) og i sak M.7035 *Austevoll Seafood/Kvefi* ble det avgrenset til pelagisk fisk (avsnitt 37). For øvrig viser EU-kommisjonens praksis at den normalt har skilt mellom primær- og sekundærprosessert fisk.

Nergård og Aksel Hansen har som nevnt utelukkende overlappende virksomhet innen primærprosessert hvitfisk, og dette anses som det relevante markedet for meldingens formål. Nergård

og andre norske selskaper har uansett liten virksomhet innen sekundærprosessering av hvitfisk, hvilket normalt skjer i andre land i Europa eller Kina.

En kan videre tenke seg at det relevante markedet for primærprosessert hvitfisk kan brytes ned på ulike segmenter. For eksempel kan en tenke seg et skille mellom fersk og fryst fisk, mellom hel og filetert fisk, mellom ulike fiskesorter, mellom ulike kundegrupper, eller mellom ulike former for konvensjonell og annen bearbeiding. Tilsvarende spørsmål har vært behandlet av EU-kommisjonen i *Marine Harvest/Morpol* og *Austevoll Seafood/Kvefi*.

Nergård oppfatter markedet for primærprosessert hvitfisk slik at det er betydelig substitusjon mellom ulike fiskesorter. Hvitfisk består av en rekke ulike arter med små forskjeller i smak og kvalitet, og dertil betydelig potensiale for kjedesubstitusjon. I tillegg kommer at etterspørre av hvitfisk har vanskelig for å skille fryst og tint fisk fra hverandre. Enkelte segmenter utgjør også substitutter på tilbudssiden.

Det er imidlertid ikke nødvendig å ta endelig stilling til markedsavgrensningen, da foretakssammenslutningen uansett ikke kan føre til en vesentlig begrensning av konkurransen. Melder legger etter dette til grunn at markedet for denne meldingen kan avgrenses til primærprosessert hvitfisk. For ordens skyld har vi likevel tatt med informasjon om markedsandeler fordelt per fiskeart.

5.3 Relevant geografisk marked

Nergård anser det relevante for primærprosessert hvitfisk til minst å dekke EØS. En vesentlig del av global fangst av hvitfisk eksporteres over store avstander. En stor andel dypfryst fisk landet i Norge eksporteres for eksempel til Kina for videre primær- og sekundærprosessering, før den transporteres tilbake og selges i EØS-området. Fersk fisk kan transporteres over kortere distanser, men også over landegrenser. En stor andel fersk fisk landet i Norge selges i EØS-området.

At markedet for primærprosessert hvitfisk minst dekker EØS-området underbygges av at en stor andel av Nergårds produksjon av hvitfisk eksporteres til EØS. For eksempel ble ██████ prosent av fersk hel hvitfisk solgt til land i EØS-området, og da hovedsakelig i Nord-Europa.

Videre sikrer tilstedeværelse av tradere arbitrasje. Traderne kjøper fisk fra primærprosessere og videreselger til grossister og sekundærprosessere. Over tid utelukker det merkbare prisforskjeller mellom land.

Endelig viser melder til at EU-kommisjonen i *Marine Harvest/Morpol* og *Austevoll Seafood/Kvefi* har kommet til at markedet for primærprosessert fisk minst dekker EØS. Det er ingen holdepunkter for at markedet for primærprosessert pelagisk fisk og primærprosessert laksefisk er videre enn et tilsvarende marked for hvitfisk.

Det legges etter dette til grunn at det relevante geografiske markedet for primærprosessert hvitfisk minst dekker EØS. For fullstendighetens skyld vil det likevel nedenfor oppgis markedsandeler også for Norge.

6 HORIZONTAL OVERLAPP INNEN PRIMÆRPROSESSERT HVITFISK

6.1 Innledning

Partene har overlappende virksomhet innenfor primærprosessert hvitfisk solgt innen EØS-området. Både Nergårds og Aksel Hansens markedsandeler i dette markedet er helt ubetydelige. Dermed kan det utelukkes at foretakssammenslutningen kan føre til en vesentlig begrensning av konkurransen.

Grunnet partenes ubetydelige markedsandeler foreligger det ikke horisontalt berørte markeder etter konkurranseloven § 18 a første ledd bokstav e. Til tross for at det ikke er nødvendig gis det for fullstendighetens skyld en kort beskrivelse av partenes markedsandeler, graden av aktuell og potensiell konkurranse, etableringshindringer og kjøpermakt.

6.2 Markedsandeler

Melder har tatt utgangspunkt i EUs samlede import av hvitfisk samt Norges Råfisklag statistikk for hvitfisk landet i Norge for beregning av markedsandeler. Begge tilnærminger overestimerer partenes markedsandeler siden betydelig produksjon av hvitfisk er utelatt fra totalmarkedet. Estimaten viser likevel klart at de samlede markedsandelene til partene er lave og gir et tilstrekkelig grunnlag for at Konkurransetilsynet kan vurdere oppkjøpet. Melder har ikke lyktes i å finne bedre kilder.

EU importerte i 2017 totalt 1 588 013 tonn hvitfisk til en verdi av 52 953 millioner kroner. I tillegg kommer EUs betydelige egenproduksjon av hvitfisk, samt produksjon av hvitfisk som selges i Norge og på Island.

Nergård solgte samme periode til sammen [redacted] tonn hvitfisk i EØS til en verdi av [redacted] millioner kroner. Dette inkluderer også hvitfisk solgt i Norge og tilsvarer markedsandeler på hhv. [redacted] prosent (målt i mengde) og [redacted] prosent (målt i verdi). Aksel Hansen solgte i samme periode hvitfisk i EØS til en samlet verdi av [redacted] millioner kroner.² Dette tilsvarer en markedsandel på [redacted] prosent (målt i verdi).

Tabell 3 EUs import av hvitfisk i mengde og verdi³

Selskap	Mengde (tonn)	Markedsandel	Verdi (MNOK)	Markedsandel
Nergård	[redacted]	[redacted] prosent	[redacted]	[redacted] prosent
Aksel Hansen	N/A	N/A	[redacted]	[redacted] prosent
Kombinert	N/A	N/A	[redacted]	[redacted] prosent
Øvrige	N/A	N/A	[redacted]	[redacted] prosent
Totalt	1 588 013	100 prosent	52 953	100 prosent

Det foreligger begrenset data fra Aksel Hansen knyttet til totalmengden hvitfisk solgt i 2017. Som Nergårds tall i Tabell 3 viser er imidlertid forskjellen mellom markedsandeler målt i mengde og verdi uvesentlige, og det antas at Aksel Hansen under enhver omstendighet ikke vil få en markedsandel på over [redacted] prosent målt i verdi.

² Dette inkluderer også hvitfisk som Aksel Hansen ikke selv foresto primærprosesseringen av, men som selskapet kjøpte fra annen produsent og solgte videre, jf. punkt 3.3. Omsetningen knyttet til denne fisken utgjorde cirka [redacted] millioner kroner.

³ Kilde: Norges Sjømatråd og partene.

Etter melder oppfatning kan det allerede på denne bakgrunn konkluderes med at oppkjøpet ikke fører til eller forsterker en vesentlig begrensning av konkurransen i det relevante EØS-markedet. Nergårds markedsandeler er både forut for og etter oppkjøpet ubetydelige i et lite konsentrert marked preget av sterk konkurranse.

Nergård har videre beregnet partenes andeler i et hypotetisk nasjonalt marked for primærprosessert hvitfisk. Beregningene tar utgangspunkt i Norges Råfisklags statistikk over hvitfisk landet i Norge. Dette gir, slik melder ser det, et noe høyt estimat på partenes andeler i det etterfølgende produksjonsleddet, da den ikke tar hensyn til hvitfisk landet innenfor områdene til andre fiskesalgslag.

Det ble i løpet av 2017 solgt 764 171 tonn hvitfisk (rundt vekt) til en verdi av 10 226 millioner kroner gjennom Norges Råfisklag. Dertil kommer hvitfisk omsatt gjennom de øvrige fiskesalgslagene, blant annet gjennom SUROFI med 134 828 tonn sei, torsk og hyse.

Nergård kjøpte i løpet av 2017 totalt [redacted] tonn hvitfisk råstoff til en verdi av [redacted] millioner kroner, noe som gir estimerte andeler innen primærprosessering av hvitfisk i Norge på hhv. [redacted] prosent (målt i mengde) og [redacted] prosent (målt i verdi). Aksel Hansen kjøpte på sin side hvitfisk råstoff til en verdi av [redacted] millioner kroner,⁴ noe som gir en estimert markedsandel på [redacted] prosent (målt i verdi).

Tabell 4 Estimerte markedsandeler for primærprosessert hvitfisk i Norge (andel råstoff)⁵

Selskap	Mengde (tonn)	Markedsandel	Verdi (MNOK)	Markedsandel
Nergård	[redacted]	[redacted] prosent	[redacted]	[redacted] prosent
Aksel Hansen	N/A	N/A	[redacted]	[redacted] prosent
Samlet	N/A	N/A	[redacted]	[redacted] prosent
Øvrige	N/A	N/A	[redacted]	[redacted] prosent
Totalt	764 171	100 prosent	10 226	100 prosent

Andelene ovenfor viser at selv hvor det tas utgangspunkt kun i hvitfisk landet i Norge har Nergård og Aksel Hansen hver for seg og samlet svært lave markedsandeler. For ordens skyld kan det nevnes at andelene ikke blir betydelig annerledes dersom fangsttallene brytes ned ytterligere på ulike fiskearter. Innen kjøp av torsk råstoff vil for eksempel Nergård ha en markedsandel på bare cirka [redacted] prosent målt i mengde (tonn), mens Aksel Hansens markedsandel vil være vesentlig lavere.

Fangsttallene til Norges Råfisklag underbygger at foretakssammenslutningen mellom Nergård og Aksel Hansen ikke kan ha konkurransebegrensende virkninger.

Endelig har melder forsøkt å estimere markedsandeler på bakgrunn av ulike fiskesorter og typer prosessering med utgangspunkt i tall for EUs totale import. Igjen vil partenes markedsandeler overestimeres siden det ikke tas hensyn til produksjon innen i EU samt hvitfisk solgt i Norge og på Island.

Partene har et begrenset overlapp innenfor hypotetiske markeder segmentert etter ulike fiskesorter og typer primærprosessering. Det foreligger også begrenset data fra Aksel Hansen knyttet til salg innen de ulike segmentene. For å gi et inntrykk av hypotetiske markeder segmentert etter en slik avgrensning har melder likevel inntatt Nergårds andeler for volum og omsetning i tabellen nedenfor.

⁴ Hvorav cirka [redacted] millioner kroner er knyttet til kjøp av primærprosessert hvitfisk fra annen produsent.

⁵ Kilde: Norges Råfisklag og partene.

Denne viser at Nergård har lave andeler innenfor de ulike segmentene, og at Nergård maksimalt har en markedsandel under ■ prosent uavhengig av markedsavgrensning.

Tabell 5 Nergårds markedsandeler i ulike segmenter, målt i andel av EUs import⁶

Produkt	Totalmarked mengde (tonn)	Nergård andel	Totalmarked verdi (MNOK)	Nergård andel
Fersk hel hvitfisk	211 667	■ prosent	N/A	N/A
Fryst hel hvitfisk	313 972	■ prosent	N/A	N/A
Torsk	530 021	■ prosent	23 389	■ prosent
Fersk hel torsk	69 353	■ prosent	2 319	■ prosent
Sei	63 210	■ prosent	1 520	■ prosent
Hyse	79 900	■ prosent	2 185	■ prosent
Torsk, saltfisk	47 531	■ prosent	2 379	■ prosent
Torsk, klippfisk	28 859	■ prosent	1 960	■ prosent
Torsk, tørrfisk	2 876	■ prosent	528	■ prosent

Gitt at Aksel Hansen hadde en vesentlig lavere omsetning enn Nergård i 2017, vil partenes samlede markedsandeler uansett vil ligge godt under ■ prosent i det enkelte segmentet (Aksel Hansen hverken produserer eller selger tørrfisk.)

Gjennomgangen ovenfor viser at Nergård og Aksel Hansen har ubetydelige markedsandeler innen markedet for primærprosessert hvitfisk i EØS-området. Markedsandelene er lave selv for det tilfellet at det relevante markedet avgrenses til Norge eller brytes ned på ulike fiskesorter eller prosessering. Det kan derfor presumeres at oppkjøpet ikke er konkurranseskadelig, jf. EU-kommisjonens horisontale retningslinjer avsnitt 18 flg.

Samlet viser dette klart at foretakssammenslutningen mellom Nergård og Aksel Hansen ikke kan føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen, jf. konkurranseloven § 16.

6.3 Markedsstruktur

Det er ovenfor vist at partene hver for seg og samlet har ubetydelige markedsandeler innen markedet for primærprosessert hvitfisk, noe som innebærer at Nergård etter oppkjøpet fortsatt vil være utsatt for et betydelig konkurransemessig press fra en rekke nasjonale og internasjonale konkurrenter. Etter hva Nergård er kjent med er det ingen kapasitetsbegrensninger i markedet som tilsier at konkurrentene er forhindret fra å svare på en (hypotetisk) utøvelse av markedsrett.

Tabell 6 Nergårds fem viktigste konkurrenter innen primærprosessert hvitfisk

Aktør
■
■
■
■
■

⁶ Kilde: Norges Sjømatråd.

Tabell 7 Aksel Hansens fem viktigste konkurrenter innen primærprosessert hvitfisk

Aktør
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

6.4 Leveringsstruktur

All hvitfisk fra trålere og kystfiskefartøy blir solgt gjennom råfisklagene, jf. Fiskesalgslaglova § 8. Hvilke råfisklag som benyttes vil være avhengig av aktørenes lokasjon. Nergård er til stede i Nord-Norge, slik at Norges Råfisklag er selskapets viktigste leverandør. I tillegg kjøper selskapet råstoff fra Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag (SUROFI). Av fisken som ble kjøpt gjennom fiskesalgslagene ble [REDACTED] prosent av Nergård sitt behov i fjor levert fra selskapets egen trålflåte og [REDACTED] prosent fra kystflåten.

Aksel Hansens primærprosesseringsanlegg er beliggende i Senjahopen, Troms. Selskapet kjøper sitt råstoff gjennom Norges Råfisklag, og cirka [REDACTED] prosent av fisken ble i 2017 levert av Berg Fiskeriselskap AS. Det resterende råstoffet leveres fra forskjellige fremmedfiskere. Primærprosessert hvitfisk som Aksel Hansen videreselger kjøpes inn fra [REDACTED].

6.5 Viktigste kunder

Nergårds viktigste kunder innen primærprosessert hvitfisk i EØS følger av tabellen nedenfor. Det er for ordens skyld også inntatt en tabell over de viktigste kundene i Norge.

Tabell 8 Nergårds fem viktigste kunder innen primærprosessert hvitfisk i EØS

Kunde
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Tabell 9 Nergårds fem viktigste kunder innen primærprosessert hvitfisk i Norge

Kunde
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Aksel Hansens fem viktigste kunder innen primærprosessert hvitfisk er gitt nedenfor.

Tabell 10 Aksel Hansen fem viktigste kunder innen primærprosessert hvitfisk i Norge

Kunde
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

6.6 Etableringshindringer

Etableringshindringene i markedet for primærprosessert av hvitfisk er lave, noe som vises gjennom det høye antallet primærprosesseringsanlegg i EØS og Norge. Dette skyldes at primærprosessert fisk er lett å produsere med få krav til spesialutstyr eller øvrig teknologi. Noen av anleggene er videre rene pakkeanlegg med mindre krav til investeringer i form av utstyr for sortering og filetering.

Heller ikke tilgangen til hvitfisk utgjør en etableringshindring grunnet auksjonssystemene organisert av råfisklagene.

7 VERTIKALT FORBUNDENDE MARKEDER

7.1 Fangst av hvitfisk

Nergård er aktiv innen fangst av hvitfisk. Datterselskapet Nergård Havfiske AS eier fem havtrålere med totalt 13,09 kvotefaktorer for torsk og hyse og 14,74 kvotefaktorer for sei N64. Til samme utgjør det fem prosent av de norske hvitfiskkvotene.

Uavhengig av om markedet for fangst av hvitfisk kun dekker Norge eller EØS er Nergård Havfiske AS' markedsandeler svært lave, og kan ikke gi opphav til en vesentlig begrensning av konkurransen.

7.2 Sekundærprosessering av hvitfisk

Nergårds morselskap Norsk Sjømat Holding har en helt begrenset virksomhet innen sekundærprosessering av hvitfisk, og melder har ikke klart å fremskaffe konkrete omsetningstall fra selskapet. Det er imidlertid klart at Norsk Sjømat Holding har en vesentlig lavere markedsandel enn 30 prosent, uavhengig av markedsavgrensning.

8 EFFEKTIVITETSGEVINSTER

Ettersom foretakssammenslutningen uansett ikke vil kunne ha negative virkninger på konkurransen gjør vi ikke rede for effektivitetsgevinstene som følger av transaksjonen.

9 ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP

Årsberetning og årsregnskap for Norsk Sjømat Holding AS, Norsk Sjømat AS, Nergård AS, Aksel Hansen AS, Aksel Hansen Eiendom AS og Berg Fiskeriselskap AS for 2017 følger vedlagt som:

- Bilag 2** Årsberetning og årsregnskap for Norsk Sjømat Holding AS for 2017
- Bilag 3** Årsberetning og årsregnskap for Norsk Sjømat AS for 2017
- Bilag 4** Årsberetning og årsregnskap for Nergård AS for 2017
- Bilag 5** Årsberetning og årsregnskap for Aksel Hansen AS for 2017
- Bilag 6** Årsberetning og årsregnskap for Aksel Hansen Eiendom AS for 2017
- Bilag 7** Årsberetning og årsregnskap for Berg Fiskeriselskap AS for 2017

10 FORRETNINGSHEMMELIGHETER

Denne meldingen inneholder forretningshemmeligheter. Begrunnet forslag til offentlig versjon av meldingen er vedlagt.

- Bilag 8** Begrunnelse for forslag til offentlig versjon
- Bilag 9** Forslag til offentlig versjon av konkurransemeldingen

Bergen, 25. september 2018
WIKBORG REIN ADVOKATFIRMA AS

Elin Gildberg Opheim